

Kartografiska Sällskapet - Verksamhetsberättelse 2017

Kartografiska Sällskapets styrelse

Styrelsen har under år 2017 haft följande sammansättning:

Ordförande	Ann Eriksson
Vice ordförande	Kjell Börjesson
Sekreterare	Sara Wiman
Kassör	Peter Wasström
Ordinarie ledamöter	Åke Svensson Lars Jakobsson Maryam Zeitoni Dicker Fridha Nyström Göran Bäärnhjelm Johan Schärdin Jesper Paasch Sara Hederos
Suppleanter	Angela Jarlenfors Johanna Fröjdenlund
Revisorer	Annelie Höök Kjell Mårtensson
Revisorssuppleanter	Göran Hedman Hans-Peter Aineskog
Valberedning	Christina Wasström, sammankallande Lennart Sjögren Jenny Hylin

Till styrelsen har Torsten Olsson varit adjungerad som stöd till kassör med ekonomisk redovisning.

Årets händelser

Aktiviteter under året som särskilt är värda att nämnas:

- Kartdagar i Örebro 2017.
- Planering inför Kartdagar 2018
- Planering inför gemensamt arrangemang 2019 (jämför Position 2015)
- Arbete med Kartografiska Sällskapets mål, verksamhetsinriktning och kommunikationsstrategi, bl.a. förnyelse av föreningens webbsida som lanserades på Kartdagarna 2017, www.kartografiska.se.
- Nyhetsbrev KS-aktuellt
- Utdelning av stipendier och utmärkelser.
- Personliga möten och kompetensutveckling genom sektionernas och lokalavdelningarnas lokala aktiviteter.
- Tidskriften Kart & Bildteknik
- International Map Year (IMY) med temat "We love maps"

Styrelsemöten

Styrelsen har under året genomfört 8 protokollförda styrelsemöten, ett årsmöte samt ett planeringsmöte över två dagar 24-25 september på Rankhyttans konferensanläggning utanför Borlänge. Vid planeringsmötet diskuterades bl.a. Kartdagarna 2018, föreningens ekonomi, samverkan, medlemsnyttor nu och i framtiden.

Årsavgifter

Medlemsavgiften för år 2017 var 50 kr för studenter, 100 kr för pensionärer och 150 kr för yrkesverksamma.

Medlemmar

Antalet betalande medlemmar har under de senaste åren utvecklats enligt följande:

Vid årsskiftet 2016/2017 var antalet medlemmar 1 840 varav 1 289 yrkesverksamma, 354 pensionärer och 197 studenter. Antalet medlemmar har ökat med 97 personer jämfört med året innan. Främsta anledningen till det förändrade medlemsantalet är det stora antalet deltagare på Kartdagarna 2016 i Gävle.

Det finns drygt 2 000 e-postadresser i medlemsregistret. Dessa används för distribution av Sällskapetets digitala nyhetsbrev och annan medlemskommunikation. Medlemsregistret har under året skötts av Lars Ottoson på ett föredömligt sätt.

Ekonomi

Sällskapetets ekonomi för år 2017 framgår av Sällskapetets bokslut och Kartdagarnas bokslut. Under året har Torsten Olsson haft hand om Sällskapetets ekonomiadministration på ett utmärkt sätt.

Vetenskaplig fond och stipendier

1998 inrättade Sällskapet en stipendiefond, kallad KS Vetenskapliga fond. Från fonden delas stipendier ut, dels för personlig kompetensutveckling i kartografi eller denna närliggande verksamhet, dels för särskild insats i Sällskapetets intresse. Den ekonomiska redovisningen av KS Vetenskapliga fond för år 2017 redovisas i Sällskapetets bokslut.

Under år 2017 delade Kartografiska Sällskapet ut 324 690 kr i stipendier:

Konferens	Stipendiat	Beviljades
ICC Washington	Eva Sahlin	28 750 kr
	Kjell Börjesson	26 750 kr
	Nancy Joy Lim	26 250 kr
	Bin Jiang	28 750 kr
	Bengt Rystedt	21 000 kr
ENC2017	Bo Jonsson	17 000 kr
Int Space syntax symposium	Ehsan Absarini	13 000 kr
Pecora 20	Wei Wang	12 800 kr
AAG Annual meeting	Ding Ma	20 000 kr
	Bin Jiang	22 000 kr
Kartdagarna 2017		108 390 kr
Totalt		324 690 kr

Kart & Bildteknik

En viktig medlemsaktivitet är utgivningen av tidningen Kart & Bildteknik. Kartografiska Sällskapet skall verka för att ge ut fyra nummer per år och tidningen publiceras även digitalt på föreningens hemsida. En redaktionskommitté med representanter för varje sektion arbetar med att ta fram material inför varje nummer av tidskriften. Redaktionen arbetar aktivt med att leta upp intressanta ämnen för

läsarna. Genom att kontakta olika personer och söka information skapas material till nya artiklar med olika författare. Posten som chefredaktör har under året köpts in från Malm Reklam & Bild där Göran Malm har fungerat som chefredaktör.

Fyra nummer av Kart & Bildteknik har producerats under året. Tidningen publiceras även digitalt på föreningens hemsida. Tidskriften har under året fångat nyheter inom branschen och beskrivit utvecklingen inom geodata och det geografiska IT-området. Rapporter från ett flertal konferenser och seminarier har publicerats. Antal sidor i tidskriften har i respektive nummer varierat mellan 32 och 40.

Webb och sociala media

Sällskapets hemsida kartografiska.se uppdateras kontinuerligt och den nya hemsidan lanserades på Kartdagarna 2017. Där finns bl.a. information från sektionerna, publikationer som KS har varit med och tagit fram, utbildningar inom KS verksamhetsområden. Det finns också möjligheter att annonsera om lediga tjänster.

Kartografiska Sällskapet på Facebook, <http://www.facebook.com/KartografiskaSallskapet> har nu 699 "gillare", en ökning med 51 st från föregående år.

Kartografiska har även en egen LinkedIn-sida, <https://www.linkedin.com/company/10931587>.

KS e-aktuellt

Sällskapets nyhetsbrev KS-aktuellt kom ut med 15 nummer under 2017. KS-aktuellt sprids till drygt 2 000 e-postadressater. Nyhetsbrevet är ett viktigt verktyg för snabb och aktuell nyhetsspridning. Det är även möjligt att annonsera om lediga tjänster i nyhetsbrevet. Platsannonser ger ett mervärde för både medlemmar och annonsörer samt en intäkt till Sällskapet.

Kartdagarna 2017

Kartografiska Sällskapets stora händelse och en av föreningens varumärke är konferensen Kartdagarna. Vi försöker varje år på Kartdagarna förmedla vad som händer inom Sällskapets olika verksamhetsområden. Under de tre dagarna som konferensen pågår hålls förutom de rena konferenssessionerna även specialseminarier, kurser och vidareutbildning, workshops samt tekniska sessioner.

Den 28-30 mars 2017 hölls det 41:a Kartdagarna på Örebro Conventum. Vi hade gott om besökare på Kartdagarna med 759 registrerade besökare. Arrangemanget genomfördes i samarbete med Resekompani AB. Förutom den självklara kartutställningen och utställarnas monterutställning inrymde arrangemanget många intressanta föredrag, seminarier och kurser inom GIS, geografisk IT, geodesi, fotogrammetri, geografisk information, kartografi, historisk kartografi och arkiv, samt utbildningsfrågor.

I samband med avslutningen delades Kartografiska Sällskapets utmärkelser ut:

- Olaus Magnus-medaljen, som gavs till Clas Tollin
- Årets Innovationspris, som gavs till John Ljungkvist och Daniel Löwenborg, Uppsala universitet
- Årets Prestation, som gavs till Anna Berggren, Stockholms Universitet: -

Kartutställningen var även en tävling och vinnarna blev:

- Årets karta: Snuskungens runda, Ingemar Borgström
- Årets digitala karta: Samråds-karta inför ny detaljplan, Falköpings kommun
- Årets elevkarta: Tulip sightseeing in the bulb region Bollenstreek av Sofi Johansson, Stockholms universitet
- Årets barnkartor:
  - Världen av Elias och Ive, årskurs 2, Närikes Kils skola, Örebro
  - Trupland av Olle, årskurs 6, Norrängsskolan, Lycksele
  - Toppen av Norden av Linnea och Elisa, årskurs 5, Olaus Petri skolan, Örebro

Internationellt - ICA och ISPRS

Sällskapet är medlem och representerar Sverige i de internationella sällskapen för kartografi (ICA) samt fotogrammetri och fjärranalys (ISPRS).

Under året hölls ICA:s stora kongress, som återkommer var 4e år, i Washington 2–7 juli. Vid generalförsamlingen representerades sällskapet av Kartografisektionens sammankallande och tillika vice ordförande Kjell Börjesson. Utbildningssektionens sammankallande Eva Sahlin samt Bengt Rystedt. Generalförsamlingen beslutade bl.a. om stadgeändringar.

Tema för kartutställningen var "We love maps" och tillsammans med andra teman ställdes ca 500 kartor ut. Under konferensen hölls också runt 500 föredrag om kartografi, med tonvikt på forskarpresentationer.

Kartografiska Sällskapets sektioner

Sektionerna har under år 2017 haft följande sammansättning och verksamhet:

GIS/GIT

Fridha Nyström, sammankallande
Jonas Nordén, redaktionskommitté
Louise Tränk
Rami Bader

Sektionen har närvarat och aktivt bidragit vid de flesta styrelsemöten samt deltagit i gott samarbete i redaktionskommittén. Under Kartdagarna 2017 har sektionen jobbat med att få in föredrags förslag samt aktivt jobbat med programmet och utformning av Kartdagarna 2018. Representanter från sektionen deltog vid sällskapets planeringsdagar "Höstmötet". Sektionen har haft telefonmöten där aktiviteter och aktuella frågor tas upp. GIS/GIT har även varit drivande i LinkedIn-frågan för att göra Sällskapet mer synliga i sociala medier. Kartdagarna 2018 har prioriterats högt av sektionen, framförallt genom bidrag och förslag till föredrag och workshops, samt deltagande i utformningen av Kartdagarna 2018.

Kartografi

Kjell Börjesson, sammankallande
Amanda Baumgartner
Anna Bergman, svarar för kartsektionens del av hemsidan
Ingela Nässén

Kartsektionen har under 2017 levt upp till det övergripande målet att uppmärksamma kartografiska frågor i landet och att visa svenska kartor för kartintresserade från andra länder.

Under 2017 har kartsektionen gjort följande.

- arrangerat kartutställningar
- Arrangerat kartografiworkshop under kartdagarna i Örebro
- Arrangerat tävlingar under Kartdagarna i Örebro och utsett årets karta, årets digitala karta samt årets elevkarta
- Kartsektionen har varit delaktig planeringen av och framtagandet av programmet till Kartdagarna i Linköping 2018.
- Deltagit i den internationella kartkongressen ICC i Washington DC
  - o Deltagit på ICA general assembly i Washington DC där röstning om nya stadgar inom ICA genomfördes
  - o Gjort urval vilka kartprodukter som visades på kartutställningarna under ICC samt samlat in den information om kartorna som skulle visas för besökare på kongressen samt hängt och tagit ner kartutställningen på plats
  - o Deltagit i ett möte med ledare från kartografiska sällskap som är medlemmar i ICA i syfte att hjälpa varandra att utveckla verksamheterna.

Utbildning

Jesper Paasch, sammankallande
Mats Olvmo
Jonas Bohlin
Hanna Ridefelt

Sektionens medlemmar har samverkat via e-post och telefon.

Målet för sektionens arbete under 2017 har endast delvis uppfyllts på grund av tidsbrist.

Sektionen har arbetat med utbildningsfrågor på olika sätt. Utbildningssektionens medlemmar har medverkat i eller genomfört följande aktiviteter under 2017:

- Deltagande i flera av Kartografiska Sällskapets styrelsemöten (J. Paasch).
- Deltagande i programplanering för Kartdagarna 2018 i Linköping (J. Paasch).
- Deltagande i Kartdagarna 2017.

- Deltagande i Kartografiska Sällskapets höstkonferens i 24–25 augusti 2017 i Rankhyttan (J. Paasch).
- Deltagande i planeringen av utbildningsworkshop på AGILE konferensen i juni 2018 som
- arrangeras av Lunds univ. (J. Paasch)
- Varit medförfattare till ett kapitel om utbildning inom geodataområdet i KS 10-års bok 2018 (J.Paasch tillsammans med Karin Larsson, Lunds univ.).

Historisk kartografi

Göran Bäärnhelm, sammankallande
Greger Bergvall
Hanna Larsson
Göran Samuelsson
Mats Höglund, adjungerad ledamot

Under året har fem artiklar i historiska frågor publicerats i Kart- & Bildteknik. Vi deltog i programarbetet för Kartdagarna 2018, och det blir en historisk session med fyra föredrag samt ett studiebesök i Linköpings Stifts- och landsbiblioteks kartsamling. Ett arkivföredrag av Göran Samuelsson ingår i sessionen 5B *Effektiv samverkan i processer*.

Sammankallande var sessionsledare för de två historiska sessionerna vid Kartdagarna i Örebro, och har inom KS deltagit i styrelsen, priskommittén och redaktionen för Kart- & Bildteknik och jämte Mats Höglund i höstmötet i Rankhyttan. Han har under hösten arbetat med en uppsats om en samling handritade kartor i Uppsala universitetsbibliotek, som bygger på den turkiske 1500-talskartografen Piri Reis' *Kitab-ı Bahriye* (Sjöbok), en samling sjökort över Medelhavet. Uppsatsen skall ingå i en bok om de osmanska samlingarna i universitetsbiblioteket.

Mats Höglund disputerade den 10 mars 2017 i Ultuna på en lic-avhandling om fredsmilskartor.

Olaus-Magnus-medaljen gick till historikern Clas Tollin.

Historiska artiklar i Kart- & Bildteknik (den första artikeln har **Inte** gått via Historiska sektionen)

- 2017:1 Alistair Auffrer & Louise Tränk, *Markanvändningskartering av historiska kartor*.
- 2017:2 Göran Bäärnhelm, *Historiska sessionen Kartdagarna 2017* [referat].
- 2017:2 Göran Bäärnhelm, *Kampen om fredsmilen* – [referat av Mats Höglunds lic-avhandling]
- 2017:2 Göran Bäärnhelm, *Den 26:e konferensen i kartografins historia* [Antwerpen 2015]
- 2017:3 Göran Bäärnhelm, *Då Sverige var en tysk koloni: Hansan – ett handelsimperium i Östersjön*.

Geodesi

Lars Jakobsson, sammankallande
Bo Jonsson
Sara Wahlund
Peter Viklund

Sektionen har som vanligt stöttat arbetet i Kartdagarnas programkommitté genom att engagera intressanta och relevanta föredragshållare. Geodesin och mättekniken finns genomgående representerad i programmet till Kartdagarna 2018. Sektionens arbete är allmänt inriktat på att stödja utveckling och informationsförsörjning inom områdena tillämpad geodesi, geodetisk infrastruktur och effektiv mättningsmetodik. Sektionen fanns representerad under Kartdagarna 2017, som deltagare och sessionsledare. Sammankallande för sektionen har deltagit i flertalet av årets styrelsemöten och är även engagerad i tidningens redaktionskommitté. Sektionen har också varit delaktig i hela föreningens utveckling bl.a. genom att vara engagerad i Sällskapets höstkonferens.

Fotogrammetri och Fjärranalys

Sara Wiman, sammankallande
Helen Rost
Jan Wingstedt
Anders Bygren
Anders Boberg, adjungerad ledamot

Varje höst bidrar sektionen till arbetet med Kartdagsprogrammet och under våren till genomförandet av Kartdagarna, där vi agerar sessionsledare och även håller egna workshops och presentationer. Övrigt engagemang har varit sektionens representation i redaktionskommittén (Helen), priskommittén (Jan) samt i styrelsen (Sara, sekreterare).

Sektionen arrangerade under hösten ett heldagsseminarium om nyheter inom området. Seminariet drog ett 100-tal deltagare och var mycket uppskattat. Sektionen har nu arrangerat seminarium vartannat år under en 8-årsperiod, och torde kunna ses som ett etablerat inslag i Kartografiskas utbud. Anders Boberg, adjungerad ledamot sedan årsmötet 2016, avgick under året.

Lokalavdelningar

Under verksamhetsåret har lokalavdelningar/lokal verksamhet funnits i Gävle, Uppsala och Norrbotten. Lokalavdelningen NorrGIS bedriver sin verksamhet i Norrbotten och Västerbotten. Deras verksamhet redovisas på www.norrgis.se.

Lokalavdelningen i Gävle har ett arbetsutskott med sammansättning:

- Lennart Sjögren
- Christina Wasström
- Anna Bergman
- Peter Wasström

Avdelningen har haft två aktiviteter för medlemmarna under året med 30–40 deltagare på varje aktivitet.

Lokalavdelningen i Uppsala har ett arbetsutskott med sammansättning:

- Mathias Andersson
- Gunilla Eklund
- Kennet Fredriksson
- Monica Beckholmen
- Sven Vasseur

Verksamhet under 2017:

Årsmötet genomfördes den 28 februari på Uppsala universitet. Styrelsen/arbetsutskottet har haft möten samt att lokalavdelningen arrangerat två föreläsningar/studiebesök under året.

För Kartografiska sällskapet

Ann Eriksson
Ordförande

Kjell Börjesson
Vice ordförande

Sara Wiman
Sekreterare

Peter Wasström
Kassör

Fridha Nyström
Ledamot

Maryam Zeitooni-Dicker
Ledamot

Lars Jakobsson
Ledamot

Göran Bäärnhelm
Ledamot

Johan Schärdin
Ledamot

Jesper Paasch
Ledamot

Åke Svensson
Ledamot

Sara Hederos
Ledamot

Johanna Fröjdenlund
Suppleant

Angela Jarlenfors
Suppleant